

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . 3 frt — kr. Négy óra . . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL

a szerkesztő saját házában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

A magyar ifjak válasza.

Előttünk fekszik a magyar ifjak válasza, melyet a román ifjak memorandumára adtak. E válasz nyugodt, tárgyilagos hangja, de sőt helyel — közben elvonuló szeretett hangjai azt oly enyhévé teszik, mely méltó ugyan a magyar nemzet művelt ifjaihoz, de nem érdemli azt meg a rágalmozó román memorandum.

Kigyók, kiket keblünkön melengetünk s kiket édes testvéreinknek nevezünk; kik nem csak, hogy egyenrangú polgárai e hazának, de sőt kiváltságokat is élveznek: ezek az oláhok már nem elégszenek meg azzal, hogy bent a magyar állameszme iránti durva sértéseket, melyeket tettben, szóban és írásban elkövetve egymásra halmoznak, most már Európa művelt nemzetei elé léptetik érdekükben — vagy jobban mondva a magyar nemzet ellen — a bukaresti román egyetemi ifjakat, a kik a legotrombább, minden alapot nélkülöző vádakkal akarják nemzetünket a művelt világ előtt kompromitálni.

Nem hogy a magyar nemzet elnyomná az oláhokat, de sőt mint fentebb mondtuk, még kiváltságokban is részesíti s igen helyesen mondja e „Válasz“, hogy:

„Ki kételkedik abban, hogy Magyarországon ma már hirmondója se volna a román fajnak, ha a magyar neki ellensége lett s kiirtására törekedett volna? De nemcsak hogy ezt nem tette és az egész történelem egy korban sem tud sem erőszakos rendszabályokról, sem ellenséges föllépéséről a magyarnak akár az oláh, akár más nemzetiség ellen: sőt inkább az van ellenkezőleg megírva, hogy a magyar minden neki meghódolt fajt fegyvertársul fogadott, se szokásaiban, se nyelvben nem háborgatta, hanem magával egyenlőnek nézte. Ha ellenben a történelem nem tud semmit sem az oláhok vagy más ittlévő nem-magyar nemzetségek pusztításáról, annál többet tud a magyarok kipusztításáról. Egyszer a tatár irtotta ki épen a magyar faj lakta vidékeket, úgy, hogy fenevadak tanyája lett, a hol az előtt emberek laktak. Másodszor a török réptelenítette el ismét ama részeit az országnak, a mely a magyarság tömegeinek volt otthona. Sem a török sem a tatár nem ment a hegyekbe dálni, a hol éjszakon a szlávok, keleten az oláhok birja otthonát. És mind a hódítók, különösen a nyugatiak, a magyart üldözték és fogyasztották a politikai mesterség minden eszközével; mert hiszen tudták: ha ezt itt egyszer sikerül megtörniök, akkor nem találtatik többé a Kárpátok tekenőjében népelem, a mely

alkalmas volna állami rendet, biztosságot, alkotmányt fentartani s a hódító kész anyagot talál csak a maga céljaira a szlávban, a románban s a mi még a magyaron kívül van, mindenikben. Ha mégis ma, ezer éves véres történet után, amaz ezer évvel ez előtt bejöttek maradékai, kétszeri szörnyű kiirtás és annyi rengeteg háboruk után, megszámlálván magokat, kilenc millió magyart találnak (1890-iki népszámlálás), a kik a hét millió másajku lakossággal alkotmányos szabadságban élnek: akkor e tény maga e faj rend- és államfentartó képességéről nagyobb erejű bizonyíték, mint a minőt a bukaresti fiatalság álmodni képes.“

Történeti alapokon a legnagyobb tárgyalogossággal bizonyítja be ez emlékirattal hogy a bukaresti memorandum nem egyéb rágalomnál és „oláh testvéreink“, kik nálunk a legnagyobb szabadságot élvezik, külföldi agitátorok által izgattatnak, de leginkább a romániai dákórománok által.

Elhisszük, hogy szeretné Románia, Erdélyt bekebelezni s mint e román memorandum óhajtja, birodalmukat a Tiszáig kiterjeszteni és erre tartják szükségesnek Európát azzal a mesével félre vezetni, hogy mi az oláhokat elnyomjuk. Ez ugyan savanyu alma és a kedves „oláh testvéreink“ bele talál a foga vásolni. „Mert az egészeu bizonyos — mondja a magyar válasz — hogy míg Magyarországon fennáll addig birodalma határait védeni fogja a románok ellen és mindenki ellen.“

A hazaszeretet egész melegével üdvözöljük a magyar egyetemek ifjuságát hazafias működésükért s hisszük, hogy emlékiratukkal, melyből a gyűlölség teljesen száműzve van és melynek minden során meggyőzően csak a tiszta igazság vonul végig — megfogják győzni az egész művelt Európát, hogy a mily bátor és retenthetetlen a magyar a vész és harcok közepette — ép oly munkás, jó, szabadságot, törvényt, nemzetiséget és feleketeket tisztelő és becsülő a békében.

Teendőink.

I.

Rövid néhány hét multán nemcsak vége az aratásnak, de befajezve lesznek a nyomtatási, illetve cséplési munkák is. Földművelő nép lévén, igaz, hogy munkaszünet nem állandó, mert hátra lesz még a kukorica-törés, dohány-szedés, a jobb jövő reményében újra kezdődő szántás-vetés, de a legszorgosabb munkaidő — mint mondom — elmulik.

Ujra kezdődik a községi közgyűlés működése, talán mégis elintéztetik addig a községi földek egy részének bérbeadása s a képviselő gyűlés hivatva lesz egész sorozatát végezni azon teendőnek, melyek sürgősek, fontosak.

Mily alakban végeztették e teendők? Ki tudná megmondani! Az előjáróságot fogják-e kérdőre vonni? A kiküldött számos bizottság elölnevezettjeit fogják-e megsürgetni? Ujabb bizottságokat küldenek-e ki? Meglátjuk.

A sürgős, fontos teendők sorozatában ott találjuk az ártézi-kut, tűzoltóság, kiseddóvoda, állatorvosi állás rendszerezése, az utcák világitási, toronyóra kijavítása s legfelső illetve első sorban az iskola-építés ügyeit.

De tartsunk sort.

Ártézi kut.

Innen-onnan esztendeje, hogy a megtakarítók címén törölt községi költség előirányzati tételek különbözeti összege megszavaztatott egy kut furrására. Az összeg nem sok, — sőt határozottan elégtelen nem két, — de egy kut létesítéséhez, de e körülmény nem ok arra, hogy ez ügy elintézetlen maradjon, írott malaszt legyen!

Ha szerte tekintünk az országban, ma nagyon sok helyen látjuk, hogy az illető közegek, közületek azon fáradtak mikép az egészségügyet előmozdítsák, istápolják és kétségtelen, hogy jó levegő mellett a közegészségügy leghathatósabb támasza, ugyszólván alapköve: a jó ivóvíz.

Igaz, hogy községünk közvetlen a Tisza mellett fekvő s a ki a kutvizet nem szereti, ihat folyóvizet, de igaz az is, hogy községünk belterületén létező kutak legnagyobb része nem bővelkedik jó ivóvízben, a Tisza viz ivását gátolja egyrészt a község egy jó részének attól távolfekvése, a nagyobb mennyiségű viz fahordásához szükséges fuvarszközök hiánya, illetve drágasága, de meg jórészt ama körülmény is, hogy „zavaros a Tisza vize, nem tisztal!“

Pedig az ivóvíz, hogy az egészségnek nemcsak, hogy ártalmára ne legyen, de azt előmozdítsa, kell hogy tiszta, bőséges legyen, ezt pedig elérhetjük egy ártézi-kut furatása által!

Egy nagy bölcsész-tudósunk helyesen hasonlította össze a „Magyar“ vérmérsékletét a „Francia“-éval.

Amaz ép oly szalmatüzű mint emez; lángra lobban mindkét nemzet népe hamar, de a szalmatüz hamar kialszik. Így volt ez kisebb ügyekben nálunk is — a franciáknál is!

Az ártézi kut eszméje roppant lelkesedéssel fogadtatott annak idején, megszavazták a megtakarított összeget az ártézi kutra, kiküldték a bizottságot, elhatározták hol építetik a kutat (a piactéren!), meg van a kut?

Dehogy — meg lesz talán valamikor, — ha nem a mi életünkben, hát a fiaink majd talán megint megszavazzák a szükséges összeget félig s nem lesz ártézi kut csak talán unokáink fogják megszavazni az egész összeget s lesz „ártézi kut“ dédunokáink idejében!

Elhatározatott ez üdvös eszmének megvalósítása, legyen az „ige testté“, furassuk meg az ártézi kutat, legyen egészséges, bőséges, jó vizünk a község közepén, hasz-

nálhatja azt azután mindenki, de meg tűzvész esetén is a bőséges víz kiszámíthatlan előnyére válhat a közönségnek.

Közgyűlés.

A júniusban feloszlott közgyűlés óta ma először rukkoltak be ismét az akkor szétkergetett hadiak „megfogyva bár — de törve nem“ lépték át a tanácsterem küszöbét, de sőt annyira megfogyva, hogy a közgyűlés nem is volt határozat képes — s így az egyetlen tárgyat, mely a tárgysorozatba kitűzve volt sem lehetett tárgyalni.

Tudunk szerint ugyan több fontos tárgy vár elintézésre, köztük olyanok is, melyek sürgős elintézésre várnak, de azért azok, nem tudjuk mi okból, kihagyattak a tárgysorozatból. Hiába, a munkaszünetek korszakát éljük, no meg meleg van.

A közgyűlés lefolyása — különösen a kitűzött tárgyat illetően — igen nyugodtan folyt le, a mennyiben konstataztott, hogy a közgyűlés nem határozatképes, így tehát a „Kurca sarkai fő és ellen nyomó zsilip építése folytán elfoglalt e község tulajdonát képező földterület eladása tárgyában létrejött egység jóváhagyása feletti intézkedés“ tárgyában nem intézkedhetett másképp, minthogy ez ügy tárgyalására újabb határidőt tűzött ki.

Ez ügy ilyen befejezése után, Pap Ákos, főjegyző kéri a közgyűlést, hogy a mennyiben a múlt közgyűlés izgatott hangulata folytán az akkori jegyzőkönyv hitelesítéséről, nem gondoskodott, most két tagot küldjön ki. Még alig hogy a főjegyző szavait befejezte — kitört a vihar mely nélkül nálunk közgyűlés alig képzelhető, anyit azonban a zajból kiértettünk, hogy „a feloszlott közgyűlés jegyzőkönyvét nem hitelesítjük“. Hasztalan volt minden ellenérv a közgyűlés bebizonyította azt, hogy „megfogyva bár — de törve“ nincs és jónak látta visszonzásul most magát feloszlatni t. i. nem várva be az elnök által való feloszlást kitodultak a teremből — magára hagyván bírót és jegyzőt.

Szent beszéd

tartotta dr. Kiss Sándor Szegváron, 1891. évi július hó 12-én.
(Folytatás és vége.)

Testvér! Krisztus papja vagy te is. Krisztus egyházánál vagy hivatott és küldött, fölkent,

fölszentelt szolgálója. Az emberiség boldogítására szentelted magadat, most már érette föl kell áldoznod életednek minden örömét, minden erejét, minden pillanatát. Küldetésed óriási nehéz; de tisztéd magasztos; érdemed a közben elenyésző bár, de Isten előtt s az igazak szívében örök jutalmad édes, mert feláldozád bár az élet gyönyörét, cserébe nyered érte a lélek békéjét.

De megbírod-e ez óriási küldetést? Ember vagy te is, gyarló ember; nádszál, ha eszes nádszál is, de csak mégis nádszál.

Fülséges tiszt a tiéd, mely az Isten ember világváltó művéből a szent misében, a szentségekben és a tanításban ránk maradt.

Igen keresztény hívek, Krisztus papjának tisztjében a megváltó istenember jár közöttetek:

„Teremtő szókát adott neki Isten,
Nagyobb szavak még sosem zengének,
Nagyobbak annál, melyre fölmerültek
A semmiől a csillagos eget;
Midőn kimondja, az örökvalóság
Testtel lélekkel az oltárra lép,
Azon testben, melyet egykor értünk
Kinos keresztre feszített a nép.

S a pap az Isten s ember közt közepre,
Csillagmagasra helyezett lámpafény,
Melynek világa a menyország utját
Jelöli ki az élet tengerén;
Ő küldi menybe a szent nép imáját
És töle küldi ez áldást az ég,
Még akkor is ott áll az, ha az ember
Az őrangyaltól elhagyattatik.

Ő áldja meg a bölcső csecsemőjét,
Kezéből foly rá a kereszt vize,
Ő esdi le a szentlélek kegyelmét
A kűdő ifju szent küzdelmére.
Még áldja a nő s férfi szövetségét
Földön a bűn kötelekeit,
A lelket égi manával táplálja
S a szentek, szűzek kincsével segít.

A pap az örök igazságok őre,
Királyi szent nép, e lélek ura.
Örök dicsőség napja sűt le följé
Áldásokból font koszorúira.
A lélekűdvért Isten munkatársa,
Szánt s vet a szívébe szent igemagot,
Még érleli a szeretet napjával.
Hogy aratnassák majd az angyalok.

A pap a titkos hét angyal utóda,
Csodákat téve jár a föld fölött;
Isten hívá teszi, kit az ősből
Sötét felhője átkával fűdött.
Szavára fölhamadnak a halottak
S nyerne dicsőbb és újabb életet,
S fényes lesz a ház, a lélek, mely egykor
Isten házául fölszentelte ett.

De nem fog-e magasság megszédíteni?
Oh mert a legmagasb arkangyal elcsukása
Nem volt oly szörnyű, mint miénk leszen,
Mivel ennél is magasabban állunk,
Ő ibolya volt s tölgy mi a helyen;
Ő angyal volt s a csillagok egy részét
Mégával rántá a tüzekbe le,
De érte és a fényes csillagokért
Nem ontá vérét ég s föld istene.“

Nem, nem fog-e magasság téged megszédíteni. Nem, nem ingadozol te meg, nem fog

megrettenteni a világ gyűlölete, nem fogja elfojtani ajkadon a szentlélek szavát földi ádáz erő és ez a szó „a csatatéren, a kintpadon, a sirban, csöndben, viharban mindig nyugtató.“ Nem, nem féltetek, testvér: Kr. apostola utódai vagyunk, átöröklődött ránk is Megváltónk ígérete: „Ime én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.“

De a te hivatásod kettős, mert kiválon egy eszme szolgálatára köteleztet szent esküvessel magadat egész életedre, midőn Calasanti szent József szerzetének tagjává esküvél s ez az eszme az örökös tanítás. Meg is kezdéd már munkádat, felléptél az iskola dobogójára s onnan fogsz lépni a koporsóba.

Oh el ne csüggedsz az a gondolat, hogy kitartásunk türelmünk megfogyatkozhatik, hogy munkásságodért a világ háladatlansággal fizet, hogy szívességed jutalma szivtelenség lehet, csak szereted meg ne fogyatkozzék, nem fog megfogyatkozni buzgóságod, türelmed. Ne számíts a világ hálijára: lebegjenek előtted szent alapítónk szavai: „Kik az ifjúságot nevelik, oktatják, úgy fognak tündökölni, mint a csillagok örökkön örökké.“

Piarista vagy, magyar piarista. Sokat mond ez a szó, nagy kötelességet ró reád. A nemzetek legdrágább kincsei: a nyelv s a jog. A drága kincsek védelmében piarista elődeid között ragyogó példákat találsz. Mikor a múlt század végén a magyar nemzet már-már elfeledte, elvesztette nyelvét, az idegennel dacolva Simay, Benyák, Dugonics, Révai emelkedtek föl és megmentették újja alkották nyelvünket. És midőn a nemzetnek fegyverrel kell-e védenie és visszaszereznie jogait, a forradalom viharában, hol legádázabb volt a harc dühe, magasra emelve a keresztet, ott harsogtatta szavát Calasanti fia a magyar piarista: „Utánam, fiuk, velünk az Isten!“

És mivel te a magyar ifjúság tanítója léssz mindenek fölött arra kérlek még, ne csak eszét műveld annak, hanem kiváltkép a szívet; tárd föl előtte a nemzet multját, híven, tisztán, igazán. Tanítsd meg őket szentjeink nagyjaink emléken lelkesedni s példájuk szerint szeretni és szolgálnia magyar háját. E szent szándékod bizonyára célhoz ér, mert imádkozik éretted Magyarország Védasszonya, Krisztus urunk édes anyja Boldogságos Szűzanyánk Mária.

Imáron folytasd szentséges munkádat, lépj újból az oltárhoz és az Isten szeplőtelen Bányával egyetemben mutasd be az Urnak áldozatul mindazon gondokat és szenvedéseket, melyek szent pályádon reád várhatnak.

Az oltárhoz lépve tégy úgy, miként az Ur Jézus a keresztfán cselekedett, midőn kiterjeszté karjait, hogy végtelen szeretetű lángoló szívére ölelje az összes emberiséget, midőn még gyilkosaiért, ellenségeiért is imádkozott.

Foglald áldozatodba, foglald ládába az összes élőket és holtakat, hogy az élők a föl-

TÁRCZA.

Szalmaözvegység.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

Alig hogy a feleségem a vasuti kocsin elzónázott, én a Marci komámhoz siettem, bemutatván magamat neki új minőségemben, mint szalmaözvegy.

Nagyon szép, hogy én hozzám fordultál, — mondá — azon leszek, hogy bizalmadat teljesen kiérdemeljem.

A b i z a l o m szóra kissé meghökkentem.

— Ejnye, mégis nagy dolog lehet az a szalmaözvegység — gondolám — hogy b i z a l o m r a is van szükség hozzá.

Nem is csalódtam. Mert a komám már vacsora közben kifejté programját, melynek egyes pontjait még az éjszaka folyamán kívánt volna megvalósítani.

A program elég változatos volt ugyan, dacára, hogy csak egy elvi alapon mozgott, t. i. hogy a pénz ne sajnáljuk és hogy szükség esetén el legyünk készülve az egész éjjelt is a házon kívül tölteni.

Nekem, az igazat megvallva, nem volt a program ellen semmi kifogásom, csak egy gondolat bántott: hátha a feleségem megtudja és aztán többé soha sem merne itt hagyni

engem, a mi tekintettel elnyűtt idegzetére, károsan hatna egészségére. El is mondtam aggályaimat az én kedves komámnak, a ki azonban egyszerűen kinevetett és csak annyit válaszolt, hogy én naiv férj vagyok és hogy meglátssik rajtam, hogy feleségem papucskoromány alatt tartott.

— Nos — vizonzám határozottsággal — tudd meg, hogy én nem akarom kockáztatni családi békémet; mert ha anyósom megtudna valamit, akkor azonnal válopert indítatna ellenem és visszavenné leányát örökre.

— Neked tehát garanciák kellene — vizonzá Marci — helyes! Van módomban azokat nyújtani. Ime! és ezzel egy csomó névjegyet adott át nekem, melyet én gépiesen az oldalzemembe sűlyeztettem.

— Nem úgy — előbb tekintsd meg a névjegyeket és aztán nyilatkozzál, hogy mit tartasz felőlük. Megtekintém őket és elolvastam a nevet is, mely egy grófi korona alatt diszjelgett.

— Hej de furcsa név az, csaknem úgy hangzik, mintha talián volna.

— No lám ugy-e impozáns?! Valóban büszke lehetsz erre a nevedre!

— Micsoda?! kérdém zavartan; hiszen engem Paróka Jánosnak...

— Az lehet — vágott közbe stoikus nyu-

galommal Marci; rendes körülmények közt, a polgári életben Paróka János vagy; de ha a szalmaözvegység örömeit háborítlanul es utóbajok nélkül élvezni akarod, akkor tel kell csapnod gróf Lamorezzinek, mert különben még egy rózsával se ajándékozhatod meg azt a kis szöke kardalósnét, a ki neked olyan jól tetszett.

Kezdém érteni a dolgot és átlátva az argumentumok helyességét, megígértem, hogy éjjeli barangolásainkban gróf Lamorezzi neve alatt fogok szerepelni férfiak és hölgyek előtt egyaránt.

Ugy is lön; egy hét alatt úgy megszoktam a grófi titulust, mintha cimerez bölcseben ringattak volna. A főváros éjjeli mulató helyein nem volt az a pincér, virágáruslány, vagy oly női zenekar tagja, a ki gróf Lamorezziért nem rajongott. Az egyik azért, mert dusan szoktam osztogatni a borralalót, a másik meg azért, hogy a pezsgő és vacsora fizetés körül oly nagylelkűséget tanusítottam, mintha csakugyan mágna elődök sarja lettem volna.

Egyszer azonban megtörtént, hogy egy régi ellenfelemmel találkoztam valamelyik éjjeli kávéházban, a hol nagy tekintélynek örvendtem és a hol én voltam a helyzet ura minden tekintetben. A női zenekar, a virágárusleányok,

dön boldogságot, a megholtak a másvilágon üdvösséget nyerjenek.

Imádkozzál mindenek előtt a legüldözöttebb jóság képviselőjeért, egyházunk látható fejéért, XIII. Leó pápa szentséges atyánkért, hogy bölcs és erős uralkodásában az Ég áldása mindnyájunkra kiáradjon.

Imádkozzál pásztorunkért, Schusster Konstantin váci püspök atyánkért, ki téged pappá szentelt, hogy bölcsességgel és szeretettel kormányozza hivatását.

Imádkozzál a kegyes tanítórend főnökeért, Kalmár Endréért, hogy Isten őt egyházunk rendünk s hazánk hiv. szolgálatában áldja meg.

Imádkozzál azokért, kikhez téged a sziv köteléke fűz:

Édes atyáért, e fáradhatatlan gondos családapáért és embertársai közjavanak nemes érzésű munkásáért, ki ma büszkén emelheti föl verejtékes homlokát s önérettel mondhatja: dolgoztam és az Ég kegyelme gyermekemben megjutalmazott;

Imádkozzál a legszeretőbb szivért, a te édes szülő anyáért, kinek mai boldogságát méltóképen mérni csak azok a jó angyalok tudják, kik az ő lelkének hű sugallói voltak, midőn téged a tiszta erkölcs és nemes törekvés utján vezérelt; ki ma aggodó gonddal siratja szivedet és bizó örömmel áldja az eszedet, hogy a hű gyönyörűk mezejéről Isten kertjének munkásai közé állottál;

Imádkozzál testvéreidért, hogy a forró szeretet, melylyel egymást ölelitek, sohase hűljön meg szivetekben;

Imádkozzál azért a tisztos aggastyánért, ki téged ma első szentmise áldozatod alkalmával Isten oltárához vezetett; félszázadnál több, mióta szolgálja Krisztus egyházát, mindig hiven és igazán, maholnap félszázadja lenne, mióta e községnek lelki őre, nézd milyen igazságos, milyen jóságos az isteni gondviselés, mikor már-már kiérdemelt nyugalomba készült, megnyerte még azt a magas égi kegyet, hogy hűveinek köréből téged ma ő vezethetett első eflutimise áldozatodnál. — Imádkozzál érte, hogy az Isten őt áldja meg;

Imádkozzál tanítványaidért, ez ártatlan jó gyermekekért, kik talán e pillanatban is hálás emlékezettel ejtik ki nevedet;

Imádkozzál rokonaidért, barátaidért, s mindnyájunkért, kik itt jelen vagyunk, Ki ne feledd imádból édes magyar hazánkat s ennek koronás fejét apostoli királyunkat, hogy Ég áldása szálljon Szent István birodalmának népeire.

Mi pedig imádkozunk érte, hogy bőséges legyen a te vigasztalásod a Krisztus által. Amen.

Helyi és vegyes hírek.

— Bizottsági ülések. Örömmel jelezhetjük, hogy az elmúlt hét folyamán nálunk az a

a pincérek és pincérnők, de még maga a köszívü kaszirosnó is mind lelkesedtek értem és csak leereszkedéssel beszéltek más vendéggel, ha én jelen voltam e kávéházban. Ez a kitüntetés úgy látszott, sok irigységet keltett és mivel régi ellenfelem azonnal rám ismert, akként igyekezett rajtam boszút állani, hogy a női zenekar érdemes tagjai előtt lealcázott. Azonban oly nagy volt már irántam a bizalom, hogy az árulót egyszerűen kinevették és a főpincér indignálódva, mint a legjobb vendégek jellemét beszennyező rágalmazót kiutasította a helyiségből. Ezzel azonban nem jó szolgálatot tett nekem, mert az ellenfél egyenesen a rendőrségre szaladt és ott előadván az esetet, két detektívét küldtetett ki a kávéházba annak konstatálására, hogy ott egy ismeretlen egyén, gróf Lamorezzi állnév alatt mindenféle gyanús dolgokat mivel és hogy a talmi grófnak kiletét jó volna megtudni.

Este mit rosszat sem sejtve megjelentem a kávéházban, midőn két ur közeledék felém.

— Gróf Lamorezzi ő méltóságához van szerencsém — kérdé az egyik udvariasan.

— Az vagyok — vetém oda hetykén, mialatt kacérul a kaszirosnőre tekinték.

— A gróf ur, aemde a sziciliai Lamorezzik ágából származik?

szokatlan eset történt meg, hogy több bizottság a kiküldetéseknek megfelelően — ülésezett és még . . . határozott is. Az első bizottság a Szarvas vendéglőt tekintette és bírálta meg, hogy vajon iskola céljaira használható lenne-e. Némi átalakítás és javítási munkálatok eszközölése után azt iskola-helyiségnek alkalmasnak találták s ilyen értelemben fogja azt a bizottság az iskolaszéknek előterjeszteni. Hiszszük, hogy az iskolaszék a bizottság előterjesztését el fogja fogadni és így megszűnik az a tarthatatlan állapot, hogy a falu legtávolabb részén legyen az iskola. Az iparos iskola ügyében kiküldött bizottság is elkészítette a költségvetést — megállapította a taarendet és javaslatba fogja hozni a tanítókat. Ülésezett az iskolaszék által a költség előirányzat elkészítésére kiküldött bizottság is. A költség előirányzat a múlt évtől annyiban különbözik, hogy egy új iskola felállítása és tanítói állás rendszeresítése 640 frttal emelte a kiadást. Az iskolai jótékony alap növekedett azon 300 frttal, melyet a volt vörös kereszt egy'et ajándékozott.

— Vasárnapi munkaszünet. Ma van a második vasárnap, melyen a munkának szünetnie kell. Amennyiben előjárásunk nem hirdette ki e törvényt elég széles körben, az elmúlt vasárnapon még nagyon kevesen voltak tisztában kötelességeikkel s nem egy kereskedőt, iparost láttunk, kik a törvényt tanulmány tárgyává tették. Baros miniszter ez újabb műve, mint az egész hazában, községünkben is lelkes helyeslésre talált, melyet az első munkaszünetes vasárnapnak bizonyos ünnepélyes hangulata is bizonyított. Kereskedőink, iparosaink csupán attól tartanak — s méltán — hogy népünk, mely szükségleteit többnyire eddig is vásárnap és piacokon fedezte, a vasárnapi munkaszünet miatt ezután még inkább a betipiacok idegen árusaihoz szokik. Jó lesz, ha előjárásunk, szigorúan ellenőrzi az idegen árusokat, hogy azok csupán helyben nem kapható különleges cikkeket árulhassanak.

— A mindszei takarékpénztár végre szakított a falusiaskodással és egy rég érzett hiánynon segít az által, hogy az eddigi hetenkint kevésnek bizonyult hivatalos órák számát a jövőben akként szaporította, hogy minden nap üzleti napot tart. Általában takarékpénztárunk az üdvös reformok terére lépett, mert

— Az már az én dolgom, viszonzám dőlyfösen; ahoz önnek semmi köze.

— Pedig szeretném tudni, mert nagyon érdeklődnek a nemes gróf iránt.

— Én pedig unalmasnak tartom önt uram — mondám — nagyuri pökhendiséggel és ha rögtön el nem megy . . .

— Oh szívesen megyek, de ön is követni fog.

— Ohó!

— Már pedig attól nem tágitok.

— Mi joggal merészel e hangon beszélni egy Lamorezzi ivadékkal?

— Ej, ne izéljen az ur, tudja meg, hogy én — detektív vagyok és ennél fogva már most a törvény nevében szólítom fel önt, hogy kövessen.

Rettenetesen meg voltam akadva és szörnyen rösteltem a dolgot a női zenekar előtt. De hát nem volt mit tennem, kénytelen valék elmenni a rendőrségre, a hol ártatlan mulatságot cim bitorlásnak mondták és talán el is csuknak, ha szalmaözevegységem enyhítő körülményére való tekintettel, — a büntetést pénzbírságra át nem változtatják.

B. E.

ujabban az igazgatóság is hetenkint kétszer birálatot tart, de sőt mint értesülünk a kamatlábat is lejobb szállítja. Ennek ugyan már nagy ideje volna!

— Zsilipépítés. A csongrád-sövényházi árm. és belvízszabályozó társulat a pestmegyei belvizek levezetése végett két hatalmas csatornát húzat a félegyházi határtól le a Tiszáig s azok végén Csongrád és Csany közt két hatalmas zsilipet épített. Közel 300,000 forintba kerül ez a belvízszabályozási nagy mű, melyet f. hó 18-án délelőtt vett tárgyalás alá a társulat véleményező bizottsága, Kállay Albert főispán elnöke alatt.

— Honvédlovak kiadása. A kecskeméti állomásozó 4-ik honvéd huszárezred 3. 4. és 6-ik századánál f. évi szeptember hó 26-án 48 drb. pótló fog tartásra kiadatni. A kivenni szándékozók a kivétel iránt a nevezett ezred parancsnokságánál hatósági bizonyítvánnyal ellátva jelentkezzenek.

— Negyvenhárom év után. Egy Győri névű ember jött a napokban haza Amerikából H.-M.-Vásárhelyre. Győri az 1848—49-iki szabadságharcban kalapos legény volt s elment ő is honvédnek. A szabadságharc után Amerikába menekült s ott szorgalma után annyira ment, hogy egy jól jövedelmező üzletet nyithatott. Ott élt mostanáig, de a honvágy ő rajta is erőt vett s 43 év után haza jött szülőföldjére.

— Új okmánybélyegek. A forgalomban levő okmánybélyegek tudvalevőleg augusztus 31-éig árusíthatók el. Szeptember hó 1-től szeptember végéig válthatók be a régi bélyegek, azután értéktelené válnak. A mai naptól kezdve már a 3 és 7 kros bélyegekből az új fajták kaphatók, mert a régiéket elfogytak. Az új bélyegek csinos kiállításúak, színük: zöld.

— A magyar románok (oláhok) és a magyar nemzet. Ez a címe annak az emlékiratnak, melyet a magyar főiskolák ifjusága válaszul a román egyetemi ifjuság emlékiratára kiadott. Főiskoláink ifjuságának ez emlékirata, mely magyar, francia és német nyelven adatott ki, lapunk más helyén részletesebben ismertetjük, itt csak annyit tartunk meg megjegyzendőnek, hogy a magyar ifjuság válaszában példányai 30 kr beküldése mellett a szerkesztő bizottságnál, Budapest, tud. és műgyet. olvasó kör, Lipót-utca 25. rendelkezései meg. Ez emlékiratot ugy tudományos érdekességénél fogva, mint hazafiságból is ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. A begyűlt összegek az irat kiadási költségeinek fedezésére, a fennmaradó többlet a magyar ifjuság millenium (ezredéves ünnepély) alapja javára esik.

— A tankötelesek a jövő tanévre össze rattak; találtatott 834 fiu és 770 leány, összesen 1604 tanköteles. A múlt évben 1546 iratott össze. A jövő tanévre egy új iskola állittatik fel és egy új tanítói állás fog rendszeresített. A jövő tanévben tehát már 15 tanító fogja gyermekeinket oktatni. Községünk anyagi viszonyaihoz mérten 15 iskolát fentartani csak nagy áldozatok árán képes és többen sokkalják is az iskolákat, de ha meggondoljuk azt, hogy még így is minden egyes szük iskola helyiségbe 107 tanuló jut, lehetetlen fel nem sóhajtani, hogy: „Központi iskola — jöjjön el a te országod.“

— Pálmai Ilka azzal töltötte szabadságidejét, hogy regényt irt a „Magyar Hirlap“ számára. A „Magyar Hirlap“ most folyó számaiban közli a divat érdekesítő regényét, melynek eddig megjelent összes folytatásait ingyen bocsátja ujonnan belépő előfizetőinek rendelkezésére. (Kiadóhivatal: Budapest, Gránátos-u. 16.) Pálmai Ilka, befejezván a „Magyar Hirlap“-ban folyó regényének korrekturáját, köruttra indul

és sorra látogatja Magyarország jelentékenyebb városait.

Iparunk diadala. Az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság“ közhírré teszi, hogy az idényre gyártott gőzcséplőgépei mind teljesen elfogytak és már csak a jövő évi szállításokra fogadhat el megrendeléseket. A cég az idén vetőgépeket és borsajtókat is gyártott és ezek ma még kaphatók.

Közgazdaság.

Baromfimergezés penészes eledelek által.

(Egy állatorvos gyakorlatából.)

Folyó évi áprilisban egy baromfityénész által 2 libának az elhunyt jelentetett be nekem, írja egy állatorvos, felkérve, egyszerűsre: tartanék szemlét a helyszínén, mert a többi állatokon is némi megnyugtalanító jelenség mutatkozik; sőt hasonló tünetnyek közt már előbb 10 tyuk veszett el. A tenyésztőnél megjelenés, megtudtam, hogy a 2 liba az utolsó időben evett ugyan, de nem oly jól és nem oly mennyiségben, mint azelőtt és hogy bágyadtak voltak, szárnyukat leeresztették, szemüket forgatták, sőt gyakran egészen behunyták. A meglévők közül egyik liba beteg a többi tökéletesen egészséges volt. Még csak a gunárnál mutatkozott egy különös jelenség, mely a háziasszony előadása szerint azelőtt észrevehető nem volt. Ugyanis a gunár most vadabb, izgatottabb volt mint azelőtt és különösen a termékenyítés alkalmával v. lóságos düh fogta el. Ez az állat előbb szelid és jámbor természetű volt mindig. A két kiszendvedt libát még fészkeikben találtam, a hol mindenütt egy frissen tojt tojás feküdt. A hült tetemek roppant elcsigázottaknak és kimerülteknek látszottak. Pathológiai látéletük nagymérvű gyomor- és bélhuratot tüntetett fel. Mindezek folytán vagy szinte a még élő, de beteg állatok állapotából arra a következtetésre jöttem, hogy a bajnak a libáknak nyújtott élelmiszerekben kell rejlenie annál is inkább, minthogy a baromfiólatokat etető és ivószereket a legnagyobb rendben és megfelelőeknek ítélttem. A batomiak itt kizárólag korpával etették, melyet langyos vízzel feleresztve péppé alakítottak át. A korpát most is — ugy mint azelőtt — szom-

szédos kereskedőnél szerezték be. Megvizsgálván, azt vettem észre, hogy benne egészen parányi fekete színű, az ujjak közt könnyen szétmálló golyócskák voltak elkeverve. Ezeket mikroszkópiailag részletesebben megismerve, kitűnt, hogy azok nem egyebek, mint üszkös és penészes lisztreszek. Tudományos nevük: telitia Caries és hatásukban határozottan mérgek és izgatók. Kétséget nem szenved, hogy a szóban forgó libák, valamint előbb a 10 tyuk ennek a penészgombának lettek áldozatává, mely elég gyakran üti fel a buzakorpában vész hozó tanyáját.

Ezt az ellenséget azonban nagyon könnyen lehet legyőzni, mintán nem kell tennünk egyebet, mint, a helyett hogy a korpát langyos vízzel feleresztjük, forró vízzel leforrázzuk. A forró víz megsemmisíti a penészgombát és a

kik korpát etetnek legjobban teszik, ha azt a feleresztett vízben felforni hagyják. En a jelen esetben, különben a korpát etetést egy időre felfüggesztettem és csakhamar az állatok mind meggyógyultak. Egy pár nap múlva a gunár is visszanyerte régi szelidségét és nyugodtságát.

Legelőször Gerlőch tanár utalt a penészgomba kártékony voltára és már ő figyelte meg annak a nemző részekre való izgató hatását. Az általa felemlített esetben több tehén, mely ily korpával etett, már 3 napra elvetett. A libák alatt talált frissen tojt tojás is telitia Caries hatása alatt történt.

„Szárnyasaink.“

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Hirdetmény.

A „Mindszenti takarékpénztár“ Igazgatósága f. hó 18-án tartott ülésén, a betét kamatlábat 5%-ra szállította le olyképen, hogy a 10%-os betét kamatadót az intézet viseli.

A betevőknek szabadságukban állandó betéteiket az alapszabályok 125. §-ában megállapított fölmondási határidő figyelembe tartása mellett vissza venni, mert különben betéteik után 1891. augusztus hó 1-től a leszállított kamatot huzandják.

Mindszent, 1891. július hó 23-án.

Kovács József,
könyvelő.

Wimmer Károly,
igazgató.

Hirdetmény.

A „Mindszenti takarékpénztár“ Igazgatósága f. hó 18-án tartott ülésén, figyelembe véve a nagy közönség érdekét elhatározta, ha a **vasár és ünnep napok kivételével délelőtt 9—12 óráig hivatal tart** s így a közönség nem lévén napokhoz kötve, ügyeit az említett időben bármikor elintézheti.

Ugyancsak a közönség érdekében elhatározta az igazgatóság, hogy **hat** egymás után következő **vasárnap** délelőtt 1/2—10 óráig a hivatal nyitva tartja, hogy az ügy felek lejárt ügyeket rendezhessék.

Mindszent, 1891. július hó 23-án.

Kovács József,
könyvelő.

Wimmer Károly,
igazgató.

Bizonylat.

Az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat“ Igazgatóságának
Budapest, külső váci-ut 7.

Teljes készséggel válaszolunk b. levelekre, őszintén megvallva, tekintettel a cséplőszekrénynek nálunk még szokatlan szerkezetére, nem nagy bizalommal viseltettünk iránta. De munka közben csakhamar beláttuk a **szegesrendszerű dobnak szembetűnő előnyeit.** Határozottan többet végez a verőlécesnél, tisztán dolgozik a szalmából és polyvából, és a gépnek szilárd építkezése folytán minden megszakítás nélkül lehet dolgozni. A mozonyra sem lehet panaszunk. Különösen ki kell emelnünk, hogy igen kevés fűtessel működik. Szívesen adjuk ki ezen nyilatkozatunkat és bárkinek is a legjobb lekiismerettel ajánlhatjuk gépeiket.

Gulácson (u. p. Aszafó Veszprém.)

Tisztelettel

Péntek Gyula s. k. Lovas József s. k.,
gépész.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapest

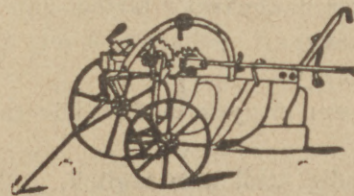
Gyár és irodák:
VI., külső Váci-ut 1696/99. sz.

Városi iroda és raktár:
VI., Podmanicky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett:

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit,
és szabadalmazott mélyítő ekéit,

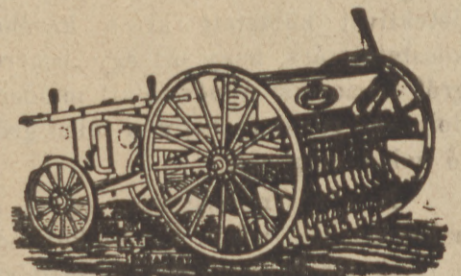
eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekéit,

talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit,
valamint

SCHLICK-féle szab. „Haladás“ sorbavető gépeit

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták, (Baker és Vidats rendszer), takarmány készítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungaria“ daráló-gépek erőhajtásra, őrölmalmok és olajmalmok berendezések. Eredeti amerikai kévekövő és marokrakó arató-gépek és fűkaszáló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak. Arjegyzekek kívánatra ingyen s bér.

Képviselő Szegeden Virág Sándor urnál.